

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A főváros iskolásgyermekinek téli fölruházása*

Forrás: *Népszava*

Bp

1918 szept. 27

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

362.54

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

362.54 "1918"

A főváros iskolásgyermekinek téli fölruházása.

* A Népjóléti Központ javaslata.

Tavaly ősszel és télen a főváros szegény iskolás gyermekei nagyon sokat szenvedtek a ruhátlanság miatt. A Népjóléti Központ vállalta a fölruházási akció vezetését, de kevés volt a rendelkezésre álló ruha és cipő, másrészt pedig, ami volt is, nagyon későn került a gyermekekhez: november végén, decemberben, sőt még januárban is. A *Népszava* ezek ellen a bajok ellen erőlyesen felszólalt és sürgette, hogy *ezentúl elegendő* ruhát szerezzenek be a szegény gyermekek számára és ami van, azt osszák szét idejében.

Most a kezünkben van a Népjóléti Központ ezidei fölruházótervezte. Dr. Csörgő Hugó, a központ igazgatója, iparkodott a tavalyinál több ruhát és több cipőt beszerezni, de nem nagyon sikerült neki. Mindössze 38.000 ruhadarab áll rendelkezésére (10.000 fiuruha, 10.000 leányruha, 8000 fiut télikabát és 7000 leány télikabát, továbbá tavalyról megmaradt 3000 ruhadarab); ez a készlet 11.000 darabbal haladja meg a tavalyit. Cipőből is 38.000 pár áll rendelkezésre (18.000 pár bőrtalpu, 5000 pár textés és 15.000 pár fatalpu cipő). Ezzel a nagyon tekintélyesnek látszó számmal szemben áll a szükséglet: a Budapest összes iskoláiba járó 80.000 körüli 6-12 éves gyermek és körülbelül 10.000 óvodába járó apróság, vagyis összesen 90.000 körüli 3-12 éves (óvó- és iskolaköteles) gyermek, nem szólva a 12-15 éves iskolakötelesekről. A mai viszonyok között ennek a nagy tömegnek legalább 80 százaléka (70.000-nél több gyermek) rászorult — *szegénységénél fogva* — az ingyenes fölruházásra.

A Népjóléti Központ azonban meg a rendelkezésre álló ruhának és cipőnek is csak a kisebb részét fogja ingyen szétosztani; a többit beszerzési áron vagy féláron fogja adni. Nekünk nincs kifogásunk az ellen, hogy pénzért is adjanak ruhát, de csak azoknak, akiknek megvan a hozzávaló módjuk és magánuton még pénzért sem kapnak gyermekeiknek ruhát. A most rendelkezésre álló mennyiség azonban még a legszegényebb gyermekek kielégítésére sem elég.

Miért kell a ruhákat pénzért eladni még a szegényeknek is? Erre a kérdésre megfelelő Csörgő igazgató: az egész fölruházó akció 3.200.000 koronába kerül, de *erre a célra* a fővárosnak nincs elég pénze, a főváros mindössze 500.000 koronával járul a költségekhez. Ebben a nehéz időben csak ennyit tud a főváros áldozni a maga gyermekeiért, alig félszázévt, mint a papok és templomok fűntartására. A főváros is inkább törődik népe túlvilági boldogságával, mint legégetőbb földi szükségleteivel. Míg a templom és hitoktatás van bőven, a ruhátlanság miatt elpusztuló proletárgyermekek ugyanis a mennyországba jutnak és ezzel rendben is van a dolog. De minket az ilyen méretű akció nem elégíthet ki: *a háborúban* minden iskolásgyermek föl kellene ruházni, hogy egy se pusztuljon el, ugyanis elég nagy a pusztulás odakint a fronton. Persze, a fővárosnak mélyebben kellene a zsebébe nyulnia, de ilyen célra? minek?... Csörgő igazgató — a tervezet szerint — nagyobb szabású akciót akart csinálni, azonban szándéka a bürokrácia lassúságán és zsugoriságán megtört.

Másik javítási szándéka az igazgatónak, hogy a gyermekek az idén korábban kapják meg a ruhát és a cipőt. E célból már februárban fogott hozzá a munkához. Mindamellett — az előterjesztés szerint — csak november

második felében, sőt részben csak karácsony táján fog megtörténni a szétosztás. Ha a természet kegyes lesz hozzánk és sokáig megmarad a mostani jó idő, akkor tán nem lesz nagy baj. De ha hideg havas esők jönnek, hány áldozata lesz ennek a hosszadalmasságnak karácsonyig! Hiába, az antidemokratikus állami és városi kormányzatnak nincsen igazi szíve a proletárgyermekekhez!

Még egy megjegyzést kell tennünk. A gyermekek összeírásával és a pénzék beszédésével az iskolák igazgatóit és tanítótestületeit bízzák meg. Az összeírási és kiválogatási rendszer,

melyet a tervezet javasol, elég jó. Az is helyes, hogy a gyermekjóléti akciók keresztülvitelét nagy részben az iskolákra bízzák. De meg kell mondanunk: az iskolákat annyira elhalmozták már mindenféle mellék munkákkal, hogy ma-holnap nem lesz idejük a tanításra. Az ügy érdeke és a méltányosság azt kívánja tehát, hogy legalább nagyobb iskolák mellé rendeljen ki a tanács *állandó irodai segédek*et az ilyen és egyéb adminisztrációs munkák elvégzésére. Azonkívül a méltányosság és okosság kívánja, hogy a Népjóléti Központ gyermekjóléti akcióinak *előkészítésébe* — a megfelelő bizottságokba — vonják be a tanítószervezetek képviselőit is. Ezek a képviselők ott bizonyára jobb szolgálatot fognak tenni, mint a jóaékonysági szórakozást üző hölgyek és urak. Ennyi megbecsülést különben a tanítók el is várhatnak nehéz ingyenes munkájukért.